

Підсумки участі у змаганнях баскетбольних команд ХНУ ім. В.Н. Каразіна

Чуча Н. І., Олійник В. О.

Харківський національний університет ім. В.Н. Каразіна

Анотація. Введення до навчального процесу закладів вищої освіти спортивно орієнтованого фізичного виховання надало можливість для зростання та стабілізації спортивних результатів з грових видів спорту, серед яких не останнє місце займає баскетбол. У статті підведено підсумки виступів у змаганнях чоловічої та жіночої баскетбольних команд ХНУ ім. В.Н. Каразіна за останні 5 років.

Ключові слова: фізичне виховання; студентський баскетбол; змагання.

Одним з головних напрямків в освітньому процесі спортивно орієнтованого фізичного виховання в ХНУ ім. В.Н. Каразіна за останні 10 років було визнано використання спортивних ігор та одноборств. Ці види спорту давно отримали визнання, як незамінний засіб загальної фізичної підготовки. Різноманітність рухових дій, їх змагальний характер забезпечують повноцінний фізичний розвиток та сприяють досягненню різнобічної фізичної підготовленості студентів (Темченко, Мананчиков, & Акинин, 2019).

При визначенні впливу ігрових видів спорту та одноборств на організм молоді потрібно виходити із загальної характеристики рухових дій. В спортивних іграх використовують різноманітні рухи та дії: ходьба, біг, зупинки, повороти, різні кидки м'яча та удари по м'ячу та інше. Одноборства та спортивні ігри забезпечують достатній обсяг рухової активності та впливають на розвиток сили, швидкісно-силових якостей, загальної та спеціальної витривалості, розвивають координацію та гнучкість і, тим самим, є універсальним засобом фізичного виховання студентів.

Результати досліджень показали, що при виборі напрямку рухової активності більш ніж 60% студентів ХНУ ім. В.Н. Каразіна віддають перевагу ігровим видам спорту та одноборствам при заняттях спортивно орієнтованим фізичним вихованням (Темченко, 2006, 2019).

В Україні ХНУ ім. В. Н. Каразіна має високий рейтинг популярності серед ЗВО, має добре обладнану спортивну базу для проведення змагань з ігрових видів спорту. Та на сьогоднішній день лише збірна команда ХНУ з футболу досягла результатів міжнародного рівню.

Щорічно за програмою змагань Спартакіади ХНУ ім. В.Н. Каразіна проводять змагання з баскетболу серед чоловічих та жіночих команд. Зі студентів, які обрали баскетбол як основний або додатковий вид спорту для занять фізичним вихованням, формувались команди, які представляли збірні своїх факультетів на змаганнях внутрішньої спартакіади університету. А найкращі студенти факультетських баталій запрошувались у тренувальний

склад збірних команд ХНУ (як чоловічої, так і жіночої команд), які змагались вже серед баскетбольних команд ЗВО м. Харкова на Спартакіадах та у Студентській баскетбольній лізі України. Як результат можемо зазначити постійну присутність чоловічої команди ХНУ у призовій «трійці», а жіночої команди серед шістки найкращих ЗВО м. Харкова (Олійник, & Чуча, 2019).

Протягом останніх 5 років чоловіча баскетбольна команда ХНУ ім. В.Н. Каразіна приймала участь у офіційних змаганнях різного рівня та ніколи не «пасла задніх». Сезон 2015-16 рр.: I місце у турнірі пам'яті Б. Ланевського, II місце у Спартакіаді ВНЗ (ЗВО) м. Харкова, II місце в студентській лізі м. Харкова. Далі команда ХНУ ім. В.Н. Каразіна разом з командою НТУ ХПІ представляла місто у дивізіоні «Схід», де посіла III місце.

Сезон 2016-17 рр.: I місце у турнірі пам'яті Б. Ланевського, III місце у Кубку ректора НТУ ХПІ, III місце у Спартакіаді ВНЗ (ЗВО) м. Харкова, II місце в студентській лізі м. Харкова.

Сезон 2017- 18 рр.: I місце у турнірі пам'яті Б. Ланевського, II місце у Спартакіаді ВНЗ (ЗВО) м. Харкова, II місце в студентській лізі м. Харкова, у дивізіоні «Схід» СБЛУ - IV місце.

У сезоні 2017–18 рр. студентська чоловіча команда «Універбаскет» була заявлена на офіційному Чемпіонаті України серед команд першої ліги. Це стало ще однією сходинкою до зростання майстерності колишніх початківців студентського баскетболу, які бажали спробувати свої сили у регулярних багатомісячних змаганнях із командами – напів професіоналами. Щільний календар ігор, де чергувались домашні та гостьові парні матчі з листопада 2017 р. по квітень 2018 р. команда пройшла з гідністю і отримала медалі за I місце після попереднього етапу змагань у групі команд «Схід». Команда зіграла 24 матчі і у 20 з них перемогла своїх суперників (Олійник, & Чуча, 2019). Загальний рейтинг серед команд I ліги України – X місце.

Сезон 2018 – 19 рр.: I місце у турнірі пам'яті Б. Ланевського, II місце у Спартакіаді ЗВО м. Харкова, III місце в студентській лізі м. Харкова. У Чемпіонаті України серед команд першої ліги у сезоні 2018–19 рр. студенти та випускники ХНУ підтримували інший баскетбольний клуб – «Восток–Універбаскет» з м. Лозова. Загальний рейтинг серед команд I ліги України – XXII місце.

Жіноча баскетбольна команда ХНУ ім. В.Н. Каразіна за останні 5 років також регулярно змагалась у офіційних змаганнях з наступними результатами: Сезон 2015-16 рр.: III місце в жіночій баскетбольній лізі м. Харкова, IV місце у Спартакіаді ВНЗ (ЗВО) м. Харкова.

Сезон 2016-17 рр.: III місце у Спартакіаді ВНЗ (ЗВО) м. Харкова, II місце у дивізіоні «Схід» СБЛУ в баскетболі 3x3, XI місце у фіналі СБЛУ 3x3.

Сезон 2017-18 рр.: III місце у Спартакіаді ВНЗ (ЗВО) м. Харкова, III місце у в студентській лізі м. Харкова.

Сезон 2018-19 рр.: IV місце у Спартакіаді ЗВО м. Харкова, Студентська баскетбольна ліга України: II місце м. Харків, II місце дивізіон «Північ», V-VI місце у фінальних змаганнях Універсіади України–СБЛУ. За результатами змагань сім студенток та одна випускниця ХНУ ім. В.Н. Каразіна отримали I спортивний розряд. Зазначимо, що двоє гравчинь нашої команди на змаганнях Універсіади України–СБЛУ ввійшли до списку найкращих гравців за середніми показниками у грі. Коломоєць Раїса стала двічі третьою за показником «очки» з результатом 21 очко за гру та за показником «підбирання» з результатом 18 підбирань за гру. Бутенко Софія стала п'ятою у рейтингу кращих за показником «підбирання» з результатом 15 підбирань за гру. За результатом показника «ефективність» обидві також у 10-ці найкращих: шоста за рейтингом Коломоєць Р.–19,50 за гру, восьма за рейтингом Бутенко С.–18,33 за гру (<https://fbu.ua/statistics/league-31833/leaders>).

Безумовно, повернення обов'язкових занять з фізичного виховання на перших роках навчання дало б можливість переглянути весь контингент вступників, знайти талановиту молодь, яка вже займалась спортом. Та при наявності спортивно орієнтованого фізичного виховання ми все ж долучаємо до занять спортом тих, хто до нього не байдужий. Це дає можливість підтримувати постійний приплив молоді у збірні команди з баскетболу та підвищувати їх майстерність.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

Олійник, В.О., & Чуча, Н.І. (2019). Перспективи подальшого розвитку студентського баскетболу в ХНУ ім. В. Н. Каразіна. *Проблеми і перспективи розвитку спортивних ігор і одноборств у вищих навчальних закладах*. Збірник статей XV міжнародної наукової конференції 8–9 лютого 2019 р., Т II, Харків, 51-54.

Темченко, В.А. (2006). Использование игровых видов спорта в системе физического воспитания студентов высших учебных заведений. *Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту*, 4, 182-185.

Темченко, В. А., Мананчиков, А. А., & Акинин, Л. А. (2019). Игровые виды спорта и единоборства в системе спортивно-ориентированного физического воспитания студентов. *Проблеми і перспективи розвитку спортивних ігор і одноборств у вищих навчальних закладах*. Збірник статей XV міжнародної наукової конференції 8–9 лютого 2019 р., Т II, Харків, 74-78.

Темченко, В.А., & Чуча, Н.И. (2012). Оценивание успеваемости студентов, занимающихся баскетболом. *Физическое воспитание студентов*, 3, 108-111.

Чуча, Н. И., Олейник, В. А., & Баранец, П. А. (2017). Анализ результативности бросков студенческой баскетбольной команды ХНУ в соревнованиях студенческой баскетбольной лиги Украины. *Спортивные игры*, 2, 75-78.

Чуча, Н.І., & Олійник, В.О. (2018). Техніко-тактична майстерність гравців студентської команди першої ліги «Універбаскет». *Спортивні ігри*, 3, 100-108. doi 10.5281 / zenodo.1245145

Чуча, Н., & Ширяєва, І. (2018). Баскетбол 3х3 як засіб фізичного виховання студентської молоді. *Інноваційні підходи до формування професійних компетентностей фахівців з фізичної культури, спорту і фізичної терапії та ерготерапії* : мат. Всеукр. наук.-практ. інтернет-конференції (Чернівці, 6 листопада 2018 року) / за редакцією Я. Б. Зорія. Чернівці, 229-231.

Ширяєва І. В., & Чуча Н. І. (2019). Некоторые итоги выступления женской сборной команды ХГАФК по баскетболу. *Проблеми і перспективи розвитку спортивних ігор і одноборств у вищих навчальних закладах*. Збірник статей XV міжнародної наукової конференції 8–9 лютого 2019 р., Т II, Харків, 97-100.

<https://fbu.ua/statistics/league-31833/leaders>

Відомості про авторів

Чуча Наталія Іванівна

Харківський національний університет ім. В. Н. Каразіна

E-mail: natali.chucha@ukr.net

Олійник Володимир Олексійович

Харківський національний університет ім. В. Н. Каразіна

E-mail: vladimir.oliynyk_2018@ukr.net

Надійшла до редакції 07.01.2020 р.